

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/57/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013202051
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013202051.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci žalobcu: Aliancia Fair-play, občianske združenie, so sídlom Smrečianska 21, Bratislava, IČO: 31 810 195, zastúpeného JUDr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, so sídlom Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanej: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. Ei 141/13-6 zo dňa 11. septembra 2013, v konaní o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 273/13-42 zo dňa 08. októbra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 273/13-42 zo dňa 08. októbra 2014, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. Ei 141/13-6 zo dňa 11. septembra 2013 a prvostupňové rozhodnutie žalovanej č. X/1 Spr 52/13-3- zo dňa 27. augusta 2013 a vec žalovanej vrátil na ďalšie konanie.

Uvedeným rozhodnutím žalovaná zamietla rozklad žalobcu zo dňa 02. septembra 2013 a potvrdila rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. X/1 Spr 52/13-3 zo dňa 27. augusta 2013, ktorým odmietla žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácie, a to v jej časti, v ktorej žiadal mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora, súčasne vyslovil, že v časti žiadosti týkajúcej sa prokurátorov krajských prokuratúr a prokurátorov okresných prokuratúr bude rozhodnuté osobitne.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynul záver, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď žalovaná odmietla žalobcovi sprístupniť požadované informácie. Konštatoval, že právny poriadok Slovenskej republiky nebráni sprístupneniu žalobcom požadovaných informácií v preskúvanom rozsahu, nakoľko zamedzenie prístupu k týmto informáciám nie je v demokratickej spoločnosti opatrením nevyhnutným na ochranu práv osôb podieľajúcich sa na výkone verejnej moci, ktorých sa požadované informácie týkajú.

Vyslovil, že s ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo krajskému súdu posúdiť, či napadnuté rozhodnutie žalovanej o odmietnutí sprístupnenia informácie o menách, priezviskách a služobnom zaradení tzv. radových prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky bolo v súlade s ústavnými a zákonnými pravidlami pre uplatňovanie obmedzení prístupu k informáciám, ktoré má povinná osoba k dispozícii. Ďalej uviedol, že sa nevenoval zákonnosti rozhodnutia žalovanej o postúpení žiadosti žalobcu v časti týkajúcej sa prokurátorov krajských a okresných prokuratúr, nakoľko žalobca v žalobe nežiadal preskúmať tento postup a správny súd je zásadne oprávnený preskúmať napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy len z tých hľadísk, ktoré žalobca vymedzil v žalobe.

Ďalej konštatoval, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaná nesprístupnila požadované informácie týkajúce sa prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z dôvodu, že sa dotýkajú súkromia prokurátorov v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), pričom osobitne poukázala na právo prokurátora na nezverejňovanie jeho tváre a bydliska a na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách podľa § 25 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry (ďalej len „zákon č. 154/2001 Z. z.“). Zároveň žalovaná zaujala názor, že informácia o mene, priezvisku a pracovnom zaradení prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky je osobným údajom danej fyzickej osoby, ktorý žalovaná spracúva v informačnom systéme za podmienok stanovených zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov (ďalej len „zákon č. 428/2002 Z. z.“), pričom tento zákon sprístupnenie predmetnej informácie žalovanej neukladá a dotknuté fyzické osoby jej neudelili predchádzajúci písomný súhlas s ich sprístupnením.

Pokiaľ ide o pojem „osobný údaj“, uviedol, že v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. sa zaň považuje všeobecne použiteľný identifikátor fyzickej osoby (rodné číslo) alebo súbor údajov tvoriacich jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu, prostredníctvom ktorých je fyzická osoba určená alebo určiteľná, teda nezameniteľne identifikovaná alebo identifikovateľná. Fyzická osoba sa považuje za určenú, keď na základe dostupných údajov je jednoznačne identifikovaná a odlišená od všetkých ostatných osôb v danom informačnom systéme. Určiteľnosť fyzickej osoby závisí od množstva a kvality jej charakteristických znakov (identifikátorov), ako aj od celkového počtu osôb, ktorých údaje sa v danom informačnom systéme spracúvajú, či od veľkosti komunity, v ktorej konkrétna fyzická osoba pôsobí. To znamená, že v určitej konkrétnej situácii možno dostupný súbor informácií a znakov o fyzickej osobe považovať za osobné údaje tejto osoby, zatiaľ čo v inej situácii ten istý súbor charakteristík nemusí mať povahu osobných údajov fyzickej osoby. Zároveň dal do pozornosti aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/250/2008 zo dňa 25. novembra 2009, v ktorom tento vyslovil, že „Za osobné údaje fyzickej osoby sa nepovažujú také informácie, ku ktorým je nevyhnutné získať ďalšie údaje s vynaložením neúmerne vysokého úsilia, pričom neúmerne vysokým úsilím sa rozumie získavanie údajov z ťažko dostupného zdroja, získavanie údajov dlhodobým vyhľadávaním, viacnásobným overovaním, porovnávaním a triedením, alebo získavaním údajov prieskumom, ktorého výsledky možno priradiť viacerým fyzickým osobám, ktoré treba ďalej analyzovať, upresňovať a selektovať“.

Vychádzajúc z uvedených úvah zaujal krajský súd názor, že údaj o mene a priezvisku prokurátora spolu s údajom o jeho pracovnom zaradení ku konkrétnemu odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sídliacej v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave nie sú osobnými údajmi konkrétnej fyzickej osoby, pretože tieto údaje bez ďalšieho nepostačujú na nezameniteľnú identifikáciu danej fyzickej osoby. Žalobcom požadované údaje nepredstavujú taký súbor charakteristík alebo znakov, ktoré

by rozkrývali fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu fyzickej osoby, ktorá ku dňu podania žiadosti pôsobí v pozícii prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Podľa názoru súdu prvého stupňa preto nie je možné aplikovať právny režim ochrany osobných údajov vyplývajúci zo zákona č. 428/2002 Z. z. na informácie, ktoré požadoval žalobca vo svojej žiadosti vo vzťahu k tzv. radovým prokurátorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Taktiež vyslovil, že prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky má nepochybne právo na ochranu svojho súkromia a svojej bezpečnosti, má tiež právo na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách, ak je to potrebné na účinnú ochranu prokurátora. Rovnako tak nie je možné bez súhlasu prokurátora zverejňovať jeho tvár a bydlisko. Zároveň však zdôraznil, že prokuratúra patrí do systému mocenských orgánov štátu presadzujúcich právo a každý prokurátor, ktorý sa podieľa na výkone tejto verejnej moci, musí počítať s vyššou mierou obmedzenia svojho súkromia, a to v záujme umožnenia účinnej kontroly verejnosti nad výkonom verejnej moci. Keďže bez poznania faktov týkajúcich sa výkonu štátnej moci nie je možná jej efektívna verejná kontrola, možno považovať ústavné právo verejnosti na informácie za nástroj ochrany demokratickej spoločnosti pred zneužívaním moci a uplatňovania princípov vlády práva.

Zdôraznil, že právo na informácie možno obmedziť len zákonom a za splnenia dvoch podmienok, a síce, že sa tak urobí z dôvodu opatrení v demokratickej spoločnosti nevyhnutých pre ochranu práv a slobôd druhých, bezpečnosť štátu, verejnú bezpečnosť, ochranu verejného zdravia alebo mravnosti, ako aj, že takéto obmedzenie je nevyhnutné, teda že cieľ obmedzenia nemožno dosiahnuť inak.

Ďalej uviedol, že z obsahu žiadosti žalobcu vyplýva, že jej cieľom je sprístupnenie informácií o tom, prostredníctvom ktorých osôb vykonáva žalovaná svoje kompetencie, ktoré jej vyplývajú z právneho poriadku Slovenskej republiky. S tým spojené zverejnenie mien a priezvisk prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a ich príslušnosti k organizačnému útvaru žalovanej nepredstavuje podľa názoru krajského súdu žiaden zásadný zásah do práv prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na ochranu ich súkromia a neohrozuje ich bezpečnosť, ani bezpečnosť štátu. Doplnil, že žiaden z požadovaných údajov neumožňuje komukoľvek kontaktovať konkrétneho prokurátora a neodstraňuje prekážky, ktoré chránia bezpečie prokurátora a ochranu jeho súkromnej sféry. V tejto súvislosti pokladal za nejasné, ako sa zmenila kvalita práv na ochranu súkromia u tzv. vedúcich prokurátorov, ktorých mená, priezviská a pracovné zaradenie žalovaná sprístupnila, v porovnaní s tzv. radovými prokurátormi Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Rovnako tak považoval za potrebné upozorniť na to, že prokuratúra patrí v ústavnom systéme Slovenskej republiky k orgánom presadzujúcim právo podobne ako súdy. Informácie o menách, priezviskách a pracovnom zaradení sudcov sú pritom zverejnené na oficiálnych stránkach Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, verejne dostupné sú aj rozvrhy práce na jednotlivých súdoch, ktoré upravujú ďalšie údaje o práci sudcov. Preto dospel k záveru, že neexistuje legitímny dôvod, pre ktorý by nemali byť v podobnom rozsahu zverejnené informácie o prokurátoroch, ktorí realizujú zákonné kompetencie orgánov prokuratúry.

Súčasne poznamenal, že v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy určuje žalovaného, proti ktorému má žaloba smerovať, zákon (§ 250 ods. 4 OSP) tak, že je ním orgán, ktorý rozhodoval vo veci v poslednom stupni. Uvedené platí bez zreteľa na skutočnosť, že z hľadiska funkčnej príslušnosti v zákonom stanovených prípadoch vydáva rozhodnutie vedúci správneho orgánu. Pre potreby súdneho prieskumu postačuje, aby zo žaloby jednoznačne vyplývalo, aký orgán rozhodnutie vydal a zároveň aby bolo napadnuté rozhodnutie presne označené.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná odvolanie a žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu č. k. 2S 273/13-42 zo dňa 08. októbra 2014, prípadne aby toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V podanom odvolaní namietala, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď konanie trpí aj inou vadou,

ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dala do pozornosti, že v zmysle § 2 zákona o slobode informácií osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, pričom zdôraznila, že uvedené je ich povinnosťou iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti. Následne poukázala na § 8 zákona o slobode informácií, ktorý upravuje obmedzenie prístupu k informáciám, ako aj § 9 cit. zákona, ktorý v treťom odseku ustanovuje, že povinná osoba sprístupní na účely informovania verejnosti osobné údaje fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených osobitným zákonom o fyzickej osobe, ktorá je verejným funkcionárom, poslancom obecného zastupiteľstva, predstaveným v štátnej službe, odborníkom plniacim úlohy pre člena vlády Slovenskej republiky, prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky alebo podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky, vedúcim zamestnancom vykonávajúcim prácu vo verejnom záujme, vedúcim zamestnancom zamestnávateľa, ktorým je orgán verejnej moci, nadriadeným v služobnom pomere alebo členom hodnotiacej komisie alebo iného obdobného orgánu, ktorý sa zúčastňuje na procese rozhodovania o použití verejných prostriedkov. Podľa prvej vety sa sprístupňujú osobné údaje v rozsahu titul, meno, priezvisko, funkcia a deň ustanovenia alebo vymenovania do funkcie, pracovné zaradenie a deň začiatku výkonu pracovnej činnosti, miesto výkonu funkcie a mzda, plat alebo platové pomery a ďalšie finančné náležitosti.

Uviedla, že z vyššie citovaných zákonných ustanovení právneho predpisu nesporne vyplýva, že povinné osoby sprístupňujú informácie v rozsahu ich rozhodovacej činnosti, zákon zaručuje ochranu osobnosti a osobných údajov, ako aj, že zákon ustanovuje, že osobným údajom je aj titul, meno, priezvisko, funkcia a pracovné zaradenie. Následne doplnila, že výnimka z poskytovania osobných údajov je upravená napr. pri vedúcich zamestnancoch zamestnávateľa, ktorý je orgánom verejnej moci a taktiež výnimka z poskytnutia osobných údajov nastáva v prípade, ak dotknutá osoba dá súhlas.

Rovnako tak dala do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 40/03, v ktorom tento vyslovil, že „K obmedzeniu základného práva na informácie v demokratickej spoločnosti môže dôjsť len za súčasného splnenia dvoch predpokladov. Také obmedzenie musí byť legálne, t.j. musí sa zakladať na zákone, a musí byť aj legitímne, t.j. musí zodpovedať predstavám platným v modernej demokratickej spoločnosti, ktoré všeobecné a zásadné právne záujmy zasluhujú ochranu pred necitlivým a neuváženým nakladaním s informáciami (čl. 26 ods. 4 ústavy). K takým elementárnym záujmom patrí záujem na ochrane osobnosti proti zjavnému znevažovaniu jej osobnosti, záujem na takých hodnotách, ktoré sú spojené s celistvosťou štátneho územia, na ochrane štátneho tajomstva, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia a mravnosti. Napokon sú tu najvšeobecnejšie záujmy na ochrane základných práv jednotlivca v spojitosti s jeho osobnými údajmi.“ S ohľadom na uvedené mala jednoznačne za to, že požadované informácie pri radových prokurátoroch nie je možné zverejniť.

Zároveň vyjadrila nesúhlas so záverom súdu prvého stupňa, že žalovanou v danom prípade bola Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, pričom zdôraznila že rozsudok zaväzuje aj generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Uviedla, že z § 250 ods. 4 OSP nesporne vyplýva, že účastníkom konania mal byť orgán, ktorý rozhodoval v poslednom stupni. V prejednávanej veci v poslednom stupni rozhodoval generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý má v danom prípade postavenie správneho orgánu. Namietala, že vzhľadom k tomu, že generálny prokurátor Slovenskej republiky nebol účastníkom konania, je možné dospieť k záveru, že nebolo dané zadošť právu na spravodlivý proces a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné vo výroku ako vecne správny potvrdiť, aj keď z odlišných dôvodov. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej

tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. marca 2017 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám upravuje zákon o slobode informácií.

Podľa § 9 ods. 1 prvá veta zákona o slobode informácií informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim súhlasom dotknutej osoby.

Podľa § 9 ods. 2 prvá veta zákona o slobode informácií informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby.

Podľa § 9 ods. 3 zákona o slobode informácií povinná osoba sprístupní na účely informovania verejnosti osobné údaje fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených osobitným zákonom o fyzickej osobe, ktorá je verejným funkcionárom, poslancom obecného zastupiteľstva, predstaveným v štátnej službe, odborníkom plniacim úlohy pre člena vlády Slovenskej republiky, prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky alebo podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky, vedúcim zamestnancom vykonávajúcim prácu vo verejnom záujme, vedúcim zamestnancom zamestnávateľa, ktorým je orgán verejnej moci, nadriadeným v služobnom pomere alebo členom hodnotiacej komisie alebo iného obdobného orgánu, ktorý sa zúčastňuje na procese rozhodovania o použití verejných prostriedkov. Podľa prvej vety sa sprístupňujú osobné údaje v rozsahu

- a) titul,
- b) meno,
- c) priezvisko,
- d) funkcia a deň ustanovenia alebo vymenovania do funkcie,
- e) pracovné zaradenie a deň začiatku výkonu pracovnej činnosti,
- f) miesto výkonu funkcie alebo pracovnej činnosti a orgán, v ktorom túto funkciu alebo činnosť vykonáva,
- g) mzda, plat alebo platové pomery a ďalšie finančné náležitosti priznané za výkon funkcie alebo za výkon pracovnej činnosti, ak sú uhrádzané zo štátneho rozpočtu alebo z iného verejného rozpočtu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení platnom od 01.01.2016 (ďalej len „zákon č. 154/2001 Z. z.“) služobným úradom prokurátora je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak ide o prokurátora generálnej prokuratúry a krajského prokurátora.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z. najvyšší služobný úrad je generálna prokuratúra, ktorá

vykonáva dohľad nad činnosťou ostatných služobných úradov uvedenou v odseku 2.

Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z. najvyšší služobný úrad zverejňuje a priebežne aktualizuje menný zoznam prokurátorov na svojom webovom sídle.

Ústava Slovenskej republiky zaručuje právo na informácie každému ako základné právo. Realizácia tohto základného práva na informácie súvisí s povinnosťou orgánov verejnej moci poskytovať informácie. Podmienky, postup a rozsah sprístupňovania informácií orgánmi verejnej moci upravuje zákon o slobode informácií. Podmienky obmedzenia prístupu k informáciám sú stanovené v čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a v § 8 až § 13 zákona o slobode informácií. Ako vyplýva z citovaných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky a § 2 a 3 zákona o slobode informácií, zmyslom poskytovania informácií je zabezpečenie transparentného výkonu verejnej správy prostredníctvom jej verejnej kontroly. Povinnými osobami sú subjekty verejného práva, ale aj súkromnoprávne subjekty, ak sa informácia týka verejného záujmu.

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013, ktorým žalovaná zamietla rozklad žalobcu a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. X/1 Spr 52/13-4 zo dňa 27.08.2013, ktorým tento odmietol žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácie, týkajúcej sa časti žiadosti - mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora.

Z obsahu predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že žiadosťou zo dňa 22.08.2013, sa žalobca domáhal sprístupnenia informácií, a to:

- a/ celkového počtu prokurátorov v Slovenskej republike
- b/ mien a priezvisk všetkých prokurátorov (na všetkých stupňoch - generálna, krajská, okresná)
- c/ príslušnosti jednotlivých prokurátorov (podľa bodu b/) ku konkrétnemu stupňu a územnom obvode (t.j. na ktorom orgáne pôsobí - napr. Okresná prokuratúra v Trnave),
- d/ príslušnosti jednotlivých prokurátorov podľa bodu b/ ku konkrétnemu odboru alebo inému typu organizačného členenia jednotlivých prokurátorov (t.j. na akom úseku pôsobí - napr. trestný/netrestný).

Žalobcovi boli listom zo dňa 27.08.2013 sprístupnené informácie požadované pod bodom a/ žiadosti a vo vzťahu k vedúcim funkcionárom žalovanej mu boli sprístupnené informácie žiadané pod bodmi b/ až d/ žiadosti, pričom mu neboli sprístupnené informácie o radových prokurátoroch. Žiadosť vo vzťahu k prokurátorom nižších stupňov prokuratúry v časti bodov b/ až d/ bola postúpená na krajské a okresné prokuratúry.

Preskúmaným rozhodnutím č. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013 bol zamietnutý rozklad žalobcu a potvrdené rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. X/1 Spr 52/13-3 zo dňa 27.08.2013, ktorým bola odmietnutá žiadosť žalobcu zo dňa 22.08.2013 o sprístupnenie informácie týkajúcej sa časti žiadosti - mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora, s tým, že v časti žiadosti týkajúcej sa prokurátorov krajských prokuratúr a prokurátorov okresných prokuratúr bude rozhodnuté osobitne. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote rozklad, ktorý odôvodnil tým, že nesprístupnením žiadaných informácií došlo k zásahu do ústavou garantovaného práva na informácie, nakoľko informácie ako mená prokurátorov a ich zaradenie nie je potrebné v demokratickej spoločnosti chrániť, ale naopak je nevyhnutné ich zverejniť. Za dôležitý aspekt označil verejný záujem na verejnej kontrole, ako aj preventívne pôsobenie takejto kontroly. Ďalej poukázal na to, že povinná osoba mala skúmať princíp prevažujúceho verejného záujmu a aj povinnosť vyvažovania ústavných záujmov. Rovnako tak správne mu orgánu prvého stupňa vyčítal, že nedostatočne odôvodnil záver o tom, prečo z hľadiska vzájomného vyvažovania v kolízii stojacich hodnôt má mať väčšiu váhu práve právo na ochranu osobných údajov.

Žalovaná po preskúmaní postupu a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu dospela k záveru, že nie je dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie a vrátenie na nové konanie. Žalovaná konštatovala, že poskytnutie informácií v intenciách žiadosti žalobcu nebolo možné vzhľadom na to, že sprístupnenie požadovaných informácií nemožno v danom prípade ospravedlňovať ani všeobecným právom žiadateľa na slobodný prístup k informáciám, nakoľko nie je dodržaná zákonnosť ako základná podmienka pre také konanie. Preto vyslovila, že prístup k požadovaným informáciám v rozsahu uvedenom vo výrokovej časti tohto rozhodnutia je v zmysle § 6 ods. 6 a § 9 ods. 2 zákona o slobode informácií obmedzený, keďže by sprístupnením mohli byť ohrozené práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb, resp. vylúčený z dôvodu rozporu so zákonom č. 428/2002 Z. z. a zákonom č. 154/2001 Z. z.. Konštatovala, že požadované informácie presahujú zákonný rámec ustanovený v § 9 ods. 3 zákona o slobode informácií a § 12 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z. z..

Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania druhostupňového správneho rozhodnutia. Uviedol, že rozhodnutím žalovanej aj prvostupňového správneho orgánu došlo k zásahu do jeho práva na informácie zaručeného v čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého podmienky realizácie upravuje zákon o slobode informácií. V podanej žalobe namietal, že obmedzenia sprístupňovania informácií musia byť vykladané spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ústavnou úpravou práva na informácie, pričom zdôraznil, že v tomto konkrétnom prípade právo verejnosti na informácie prevažuje nad právom na súkromie dotknutých osôb.

Medzi účastníkmi konania bolo sporné, či žalovaná mala v zmysle zákona o slobode informácií ustanovenú povinnosť sprístupniť žalobcovi informáciu - mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že zákonom č. 401/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 401/2015 Z. z.“) bolo s účinnosťou od 01.01.2016 ustanovenie § 3 zákona č. 154/2001 Z. z. doplnené o odsek 4, ktorý znie: „Najvyšší služobný úrad zverejňuje a priebežne aktualizuje menný zoznam prokurátorov na svojom webovom sídle“.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že súčasná platná právna úprava ukladá Najvyššiemu služobnému úradu, ktorým je v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky zverejniť a priebežne aktualizovať menný zoznam prokurátorov na svojom webovom sídle, dospel odvolací súd k záveru, že je nevyhnutné postupovať tak, že povinná osoba informáciu o mene, priezvisku a služobnom zaradení prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, hoci nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora, žiadateľovi o informáciu sprístupní, keďže došlo k prijatiu osobitného zákona ustanovujúceho povinnosť sprístupniť osobné údaje fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme (§ 9 ods. 2 zákona o slobode informácií).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd na základe zmeny zákonnej úpravy konštatuje, že v konaní došlo k splneniu zákonných podmienok pre zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovanej ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a vrátenia veci žalovanej na ďalšie konanie v zmysle § 250j ods. 2 písm. a/ OSP. V dôsledku tejto skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vo výroku vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP.

Na margo veci odvolací súd uvádza, že otázkou pasívnej legitímácie, na ktorú žalovaná poukázala vo svojom odvolaní sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2SŽi/1/2012 zo dňa 04.07.2012, ktorým vyslovil, že výklad pasívnej legitímácie, ktorý zastáva žalovaný správny orgán je zrejme problematický z hľadiska § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií, ale predovšetkým zrejme tento výklad nemá oporu v čl. 17 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, ktorý používa formuláciu o štátnych orgánoch a orgánoch územnej samosprávy. K problému, na ktorý žalovaný správny orgán poukazuje je potrebné uviesť, že ak je povinným subjektom štátny orgán, resp. vyšší územný celok ako taký môže prirodzene konať len prostredníctvom svojich orgánov.

Vzhľadom na zastávaný názor žalovaného správneho orgánu z hľadiska pasívnej legitímácie by zrejme napr. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nemohla zamietnuť žiadosť o informáciu, resp. by nebola oprávnená takúto žiadosť odložiť s odôvodnením, že sa nevzťahuje k jej pôsobnosti v prípade, ak by sa dotýkala napr. samotného generálneho prokurátora.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by právny názor žalovaného správneho orgánu zakladal prílišný formalizmus a vzhľadom k tomu, že právo na informácie vyplýva z čl. 17 Listiny základných práv a slobôd, tak potom je potrebné mať za to, že tento výklad by bol v rozpore s realizáciou ústavného práva na informácie tým, že by neakceptoval základný zmysel zákona o slobode informácií a preto postup pre určenie pasívnej legitímácie v konaní o žalobe v konkrétnom danom prípade pokiaľ žalobca žaloval žalovaný správny orgán možno pokladať za súladný so zákonom.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovaná nemala vo veci úspech (a ani jej trovy konania podľa zákona neprináležia) a žalobcovi trovy konania nevznikli.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.